795/08

Den 19. maj 2008 blev i sag nr. 72.387:

xxxxxx xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har firmapensionsordningen i PFA Pension, påstår selskabet tilpligtet at udbetale en andel af pensionsordningens risikooverskud for 2005.

Selskabet har afvist at efterkomme kravet under henvisning til, at klageren fratrådte den pensionsgivende stilling forud for det tidspunkt, hvor risikooverskuddet for 2005 blev fordelt.

Det fremgår af sagen, at klageren siden 1994 - trods ansættelser i flere forskellige virksomheder - uafbrudt har været omfattet af en firmapensionsordning i det indklagede selskab. I 1994 skiftede klageren til en stilling i firmaet L., som ligeledes havde tegnet firmapensionsordning i selskabet. Den 1/12 2005 skiftede klageren fra firmaet L. til firmaet F., som ligeledes havde indgået aftale om firmapensionsordning i det indklagede selskab. Der blev i den forbindelse oprettet en ny police, mens den oprindelige pensionsordning i firmaet L. blev omskrevet til en fripolice.

I forbindelse med modtagelse af årsopgørelsen for 2005 konstaterede klageren, at hun - i modsætning til de tidligere år - ikke havde modtaget en andel af risikooverskuddet for 2005. Ved skrivelse af 11/3 2007 til selskabet anførte klageren, at dette måtte bero på

en fejl, hvorfor hun anmodede selskabet om at tilskrive hendes konto den andel af risikooverskuddet, som tilkom hende.

Ved skrivelse af 16/3 2007 svarede selskabet, at konstruktionen med oprettelse af ny police og omskrivning af den eksisterende police til en fripolice var begrundet i en lovgivningsmæssig ændring af beregningsgrundlaget. Samtidig meddelte selskabet bl.a., at risikooverskuddet for 2005 for pensionsordningen i firmaet L. blev opgjort og fordelt den 1/7 2006. Da klageren var fratrådt sin stilling i firmaet L. den 1/12 2005, var hun derfor ikke berettiget til at få del i risikooverskuddet.

Ved skrivelse af 21/3 2007 anmodede klageren bl.a. om at blive orienteret om, hvor det var anført, at man kun var berettiget til en andel af risikooverskuddet, hvis man var ansat i samme firma pr. 1/7 det følgende år.

Hertil svarede selskabet i skrivelse af 4/4 2007 bl.a.:

> "**Risikooverskud**
> Betingelser for risikooverskud på firmaniveau fremgår ikke af vores generelle forsikringsbetingelser, men derimod i den aftale der er indgået mellem firmaet og PFA Pension.
>
> I den aftale om risikooverskud, som L. har indgået med os, er der i betingelserne anført følgende:
>
> **Fordeling af årets resultat**
> Hvis årets resultat er positivt fordeles beløbet som særlig bonus på de enkelte forsikringer i forhold til de beløb, der er anvendt til forsikringsdækning.
>
> Fordelingen finder sted den 1. juli det efterfølgende kalenderår. Det overskud, der hidrører fra medarbejdere, der på fordelingstidspunktet har forladt virksomheden - enten på grund af pensionering eller på grund af stillingsskift - tilfalder de øvrige forsikrede."

Den 28/8 2007 anbragte klageren sagen for nævnet med påstand om udbetaling en andel af risikooverskuddet for 2005. Til støtte herfor anfører klageren bl.a., at hun ikke er blevet oplyst om den særskilte aftale om betingelserne for udbetaling af risikooverskuddet, som er indgået mellem selskabet og firmaet L., og som efter klagerens opfattelse medfører en betydelig økonomisk belastning for de medarbejdere, der ønsker at skifte job.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor anfører selskabet i skrivelse af 13/9 2007 bl.a.:

> "B.E.N. har ikke krav på risikooverskud ifølge den livsforsikringsaftale, som hun har med os. Vilkårene for denne er fastlagt i policen og de tilhørende forsikringsbetingelser … Risikooverskud er ikke nævnt i disse dokumenter, hverken for den del af præmien, der betales af arbejdsgiveren, L. A/S, eller for den del af præmien, der betales af hende selv.
>
> Opgørelsen og fordelingen af risikooverskud beror alene på den aftale, som er indgået mellem L. A/S og os. L. A/S kan således tage stilling til vilkårene for fordelingen af overskud, ligesom L. A/S vil kunne beslutte, at risikooverskud i stedet skal tilgå firmaet, jf. den tidligere nævnte kendelse nr. 57.094.
>
> I hele perioden fra B.E.N.'s ansættelse til hendes fratræden (1994-2005) er risikooverskud - i år, hvor der har været overskud - blevet opgjort og fordelt til de forsikrede i overensstemmelse med vilkårene for aftalen. Det betyder, at en del af det risikooverskud, som B.E.N. har modtaget i tidligere år på tilsvarende måde stammer fra medarbejdere, der er pensioneret eller fratrådt på fordelingstidspunktet og på den måde er fordelingsprincippet i aftalen også kommet B.E.N. til gode.
>
> Det er almindeligt, at vi indgår tilsvarende aftaler med firmaer, der har større firmapensionsordninger hos os, om at vi fralægger os en del af overskuddet (der betegnes som risikooverskud) fra firmapensionsordningen, hvis der sker færre skader i form af dødsfald og invaliditet for de forsikrede medarbejdere, end vi forudsætter, når vi fastsætter prisen for risici, som fremkommer på denne måde. Firmaerne kan vælge, om de vil have det eventuelle overskud udbetalt eller vi skal fordele overskuddet på de forsikredes medarbejderes depoter.
>
> Gennem tilrettelæggelse af arbejdet og indretningen af arbejdspladsen har arbejdsgivere i et vist omfang mulighed for at påvirke risikoen for arbejdsskader og belastninger fra arbejdet, som fører til dødsfald og invaliditet. Hvis en arbejdsgiver ofrer ekstra ressourcer på dette, kan det være rimeligt, at vi fralægger os en del af det overskud med hensyn til prisen for risici, som fremkommer på denne måde. Hvis overskuddet tilgår de forsikrede medarbejderes depoter, kan det eventuelt være et incitament til, at medarbejderne i fællesskab medvirke til at reducere antallet af arbejdsulykker og søger at undgå unødige belastninger.
>
> Med aftalen om risikooverskud, opgøres risikooverskud ved, at L. A/S betragtes som en særlig risikooverskudsgruppe (L. A/S), som der foretages en særskilt opgørelse for hvert år."

Heroverfor anfører klageren i skrivelse af 14/11 2007 bl.a.:

> "*Forsikringsaftalen er en del af ansættelsesaftalen mellem mig og L.*
> …
> Reglen om manglende udbetaling af risikooverskud er ikke specifikt omtalt i min ansættelsesaftale hos L. A/S med tilhørende 'Pensionsvejledning for Funktionærer i L.-Koncernen', hvor jeg var ansat som funktionær og dermed omfattet af Funktionærloven (Min ansættelsesaftale med L. er vedlagt …
> Af Funktionærlovens paragraf 17a fremgår 'Såfremt en funktionær, der ifølge aftale eller sædvane delvis vederlægges med tantieme, gratiale eller lignende ydelser, fratræder sin stilling i et løbende regnskabsår, tilkommer der ham en i forhold til hans ansættelsestid i regnskabsåret afpasset andel af den ydelse, han ville have fået udbetalt, dersom han havde

været ansat i virksomheden ved regnskabsårets afslutning eller på det tidspunkt, ydelserne i øvrigt udbetales.'
Det udbetalte risikooverskud, der udbetales til alle som er ansat 1. juli året efter, er således omfattet af Funktionærlovens paragraf 17a, og den indgåede forsikringsaftale mellem L. og PFA om, at risikooverskuddet kun udbetales, såfremt medarbejderen er ansat 1. juli året efter, er således i strid med Funktionærloven.
…
PFA har i forsikringsaftalen med L. A/S valgt at fralægge sig en del af risikooverskuddet
En del af overskuddet fordeles angiveligt ifølge aftalen til de medarbejdere i L. A/S, som er ansat 1. juli året efter.
I min police har jeg valgt at øge forsikringsdækningen væsentligt i forhold til den minimumsdækning som L. A/S har specificeret. Dette betyder, at præmien for min forsikringsdækning og mit risikooverskud også er væsentligt større end præmien for minimumsdækningen.
Jeg er på intet tidspunkt blevet gjort opmærksom af PFA eller deres underrådgivere, at L. A/S eller PFA selv kunne have disponeret over risikooverskuddet, hvis de havde aftalt dette. Det er dermed umuligt for mig at sammenligne prisen på min frivillige forsikringsdækning med andre tilbud i markedet, da det er afhængigt af forhold, som jeg ikke har indflydelse på.

L. A/S kunne have valgt at få en del af risikooverskuddet udbetalt
Risikooverskuddet er temmelig stort, idet den opkrævede præmie er ca. dobbelt så stor som den udbetalte, hvorved at risikooverskuddet er ca. 50 % af præmien.
Det er derfor chokerende at erfare, at PFA mener, at arbejdsgiverne kan indtægtsføre risikooverskuddet på trods af, at det er lønmodtageren, der selv bestemmer i hvor høj grad man ønsker sig tillægsforsikret udover minimumsforsikringen."

Af selskabets faktaark "Om risikobonus" fremgår bl.a.:

"**Risikobonus til fordeling**
Den risikobonus, vi fordeler, er årets risikobonus justeret for ændringer i forhold til tidligere, risikobonus for fratrådte medarbejdere og for meget fordelt risikobonus fra tidligere år.

Er beløbet positivt, fordeler vi risikobonus som beskrevet i den aftale, I har med os."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte den aftale om betingelserne for tildeling af risikooverskud, som klagerens tidligere arbejdsgiver har indgået med selskabet som led i firmapensionsordningen.

I det omfang klageren måtte finde, at aftalen er i strid med hendes rettigheder som funktionær, må nævnet henvise til at søge dette spørgsmål afklaret med den tidligere arbejdsgiver.

5. 72.387

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen